

SETT OG HØRT

Organisert tyveri av mineraler

Helgeland Arb. Blad – Alf Vesterbekkmo

–Hvem står bak omfattende utgravinger i et område med forekomster av krystaller, i Krutådal i Hattfjelldal? Det vurderer nå Statens Skoger å la politiet undersøke nærmere.

Over et større parti er jordmasser avdekket og sjakter gravd ned i to til tre meters dybde.

Skogforvalter Kjell Langlien sier til Helgeland Arbeiderblad at de som har vært på ferde, har vært utstyrt med gode hjelpemidler. Mye tyder også på at det kan være brukt sprengstoff.

Utgravningene kan heller ikke bare ha foregått over en dag. Det må dreie seg om dagsverk og med flere personer i arbeid, sier Langlien.

Salgsformål

Langlien tror bestemt at størstedelen av utgravningene er utført av en "hovedstyrke", som har vært ute etter å sikre seg mineralene som salgsobjekt. Men i tillegg mener han at mer tilfeldige besøkende også har vært på ferde for å gjøre sine private funn.

Allerede i fjor ble det oppdaget at det foregikk utgravinger i området, men det store omfanget har først blitt avdekket i år.

Området det gjelder ligger cirka to kilometer fra vegen i Krutådal. Det er lett tilgjengelig. På det vis har "gruvejengen" ikke hatt problemer med å komme ned til vegen med sitt verdifulle utbytte. Krystal har nemlig stor verdi både som salgs- og samleobjekt, sier Langlien.

Han forteller at den "nyåpnede gruva" ligger like ved et område der det etter krigen foregikk prøvedrift med uttak av krystaller, men drifta ble innstilt da den ikke viste seg lønnsom nok.

Seinere har slagghaugene etter drifta hatt en del besøk av folk som har vært ute etter å finne krystallrester. Dette er det fra Sta-

tens Skoger som grunneier ikke reagert på, men det som nå har skjedd med at et helt nytt område er gravd ut, kan man derimot ikke akseptere, sier skogforvalter Kjell Langlien.

Turister tar mineraler

Aftenposten – Rune Indrøy

Statens Skoger og politiet slår alarm etter omfattende tyverier av sjeldne mineraler fra deler av Hardangervidda. Utenlandske turister omsetter mineraler for hundretusener i sine hjemland.

Det er spesielt kvartskrystaller, særlig med påvokste fargesprakende anataskrystaller, som lokker turister til de vestlige delene av Hardangervidda. Mineralene fra denne delene av vidda er svært verdifulle og efterspurte over store deler av Europa. De siste årene har spesielt tyske tidsskrifter omtalt krystallene fra Hardangervidda. Dette har medført stor interesse.

Problemet med tyverier av mineraler vokser, og noe må gjøres for å stoppe denne ulovlige virksomheten, sier skogforvalter Kjell Inge Skjerveggen ved Statens Skogers kontor i Bergen. Han påpeker at å stjele sjeldne mineraler kan sammenlignes med å skyte fredede rovdyr. Det er små forekomster av mineraler, og de skal ligge urørt.

Både Statens Skoger og politiet er bekymret for utviklingen. Mye tyder på at tyveriene blir mer omfattende for hvert år. Mange utenlandske turister nøyer seg ikke med å ta med seg en liten stein i lommen. Det er ikke uvanlig at bagasjerommene på bilene fylles opp med de verdifulle krystallene, etterat tyvene har brukt dynamitt for å få løs så mye som mulig.

Krystaller fra Hardangervidda har ved flere anledninger dukket opp på salgsmesser i europeiske land. Der selges mineralklumper på et par hundre gram for opptil 20 000 kroner.

Vi har anmeldt flere tyverier. I noen tilfel-

ler har politiet klart å spore opp tyvene. Flere har fått bøter på flere tusen kroner, forteller Skjerveggen.

Bøtene blir imidlertid små i forhold til det tyvene faktisk kan tjene på salg. Norske geologer som Aftenposten har vært i kontakt med, kjenner til at flere tyske hobbygeologer har tjent flere hundre tusen kroner på å selge mineralene i hjemlandet.

Mineraltyveriene i Tyssedalsfjella Amatørgeologene føler seg kriminalisert.

Hardanger Folkeblad – Svein Knutsen

Utspillet fra Statens Skoger om mineraltyverier fra Tyssedalsfjella gir amatørgeologene grunn til å føle seg kriminalisert av myndighetene. Vi har gang på gang etterlyst et samarbeid med myndighetene. Statens Skoger har ignorert oss fullstendig. Jeg kommer til å ta opp denne saken på neste møte i NAGS.

Dette sier oddingen Norvall Nikolaisen, som er formann i NAGS.

Han er en av de rundt 30 medlemmene i Odda geologiforening som nå rister forbausset på hodet av det siste utspillet fra Statens skoger.

I forbindelse med en befarung som Statens Skoger skal ha i området 21. august, blir det gitt uttrykk for en sterk grad av bekymring for det som Statens Skoger kaller en "rasering av våre naturverdier".

Statens Skoger retter særlig søkelyset mot tyskere som, ifølge Statens Skoger, har frambudt funn på markedet til priser på seksstifrede beløp.

Både Norvall Nikolaisen og Arne Eriksen, som er en meget anerkjent amatørgeolog fra Tyssedal, karakteriserer tallene fra Statens Skoger som "rein fantasi".

I beste fall kan vi snakke om femstifrede beløp og da skal vi gå temmelig mange år tilbake i tid, sier de to.

De mener at framgangsmåten som Statens Skoger nå har brukt ikke vil tjene saken, snarere det motsatte.

Når slike beløp blir oppgitt, vil det virke som en magnet på folk som tror det er penger å tjene, sier Eriksen.

Like ille er det at Statens Skoger nå har satt opp et svært skilt som viser at fore-

komsten er fredet. Det er synlig på lang avstand og leder folk direkte til gruva, sier Nikolaisen.

Han er forøvrig av den mening at den omtalte forekomsten, Matskorhæ i Odda kommune i Ullensvang statsalmening, ikke er fredet.

Jeg har en stygg mistanke om at Statens Skoger har "glemt" å effektivisere fredningen. I alle fall står området ikke på noen av de offentlig tilgjengelige fredningslister som blant annet blir trykket i vårt medlemsblad.

Denne fredningen skal ha skjedd i 1974. Våre lister er ajourført helt fram til 1988, sier Norvall Eriksen til HF.

Han er heller ikke enig med Statens Skoger som kritiserer at det er utstedt to mutningsbrev i området. (Mute kommer fra tysk og betyr "tillatelse").

Dette er gitt til to personer fra Haugesund som er medlem av NAGS, og som søkte om mutningsbrev nettopp for å verne forekomsten.

Er det helt forbudt å plukke med seg mineraler i fjellet.?

For utlendinger gjelder forbudet absolutt. Og her er tyskerne spesielt flinke til å forsyne seg. De går etter detaljkart som er så nøyaktige at vi ikke har maken. Hvor de har fått disse kartene fra, er en gåte for oss. De kan gå rett på en forekomst som er så vanskelig å se, at de fleste går rett forbi uten å få øye på den.

Hva nordmenn angår, er det ingen forbud mot å plukke det en måtte finne i terrenget. Det er også lov til å løsne små prøver.

Dersom politiet skal settes inn for å gå etter "Moseloven", mener vi at dette er feil bruk av ressurser. Det er flere av våre medlemmer som er bøtelagt for funn som de etter vår mening har hatt full anledning til å gjøre, sier Nikolaisen.

Men han poengterer at han og NAGS selv sagt ser det som en viktig oppgave å verne om naturressursene.

Det kan best skje om Statens Skoger/myndighetene vil samarbeide med oss og ikke se på oss som noen motstandere. Og dette skal vi igjen ta opp på vårt årsmøte, som arrangeres i forbindelse med årets messe, og som skal være i Moss, sier formannen i NAGS, Norvall Nikolaisen fra Odda.

Møter norske mineralsamlere tåkeveggen? Hardangervidda '90. Foto: STEIN

Krystalltjuvar skal fakkast

B.B. – Arne Hesjedal

Odda: Det freda området med særleg verdifulle bergkrystallar i Tyssedalfjella er sterkt prega av ulovleg uttak gjennom mange år. Ein stad er det hakka ut ein "tunnel" på ca. 20 meter, og det er jamvel funne spor som tyder på at dynamitt har vore brukt, opplyser skogforvaltar Kjell Inge Skjerveggen til Bergens tidene.

Dette fortel at profesjonelle "gribbar" har vore på ferde og fjerna krystallar med sikte på videresal. Det er dei vi ønskjer å stanse, og eit opplegg for korleis det kan gjerast i praksis tek vi sikte på å ha klart innan neste sommarsesong, seier Skjerveggen.

Samarbeid

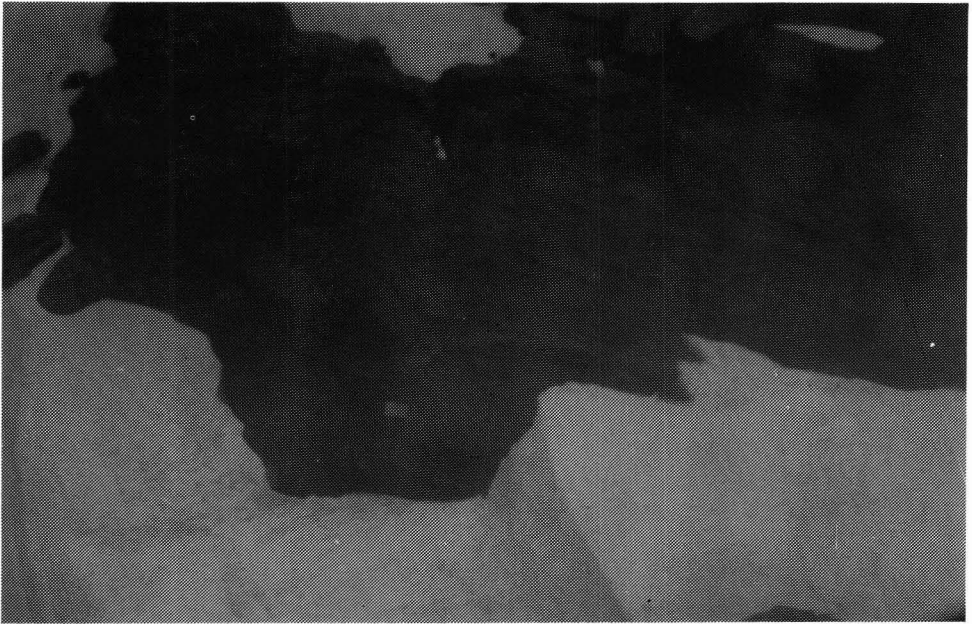
Ei synfaring i det aktuelle området nyleg samla deltakarar frå Statens skoger som er grunneigar, kraftselskapet Tyssefaldene, Norske amatørgeologers forening, politietaten, Bergvesenet og Naturhistorisk museum i Bergen.

Skjerveggen understrekar at instansane er innstilt på eit god samarbeid for å hindre at naturverdiar går tapt. Det skal vidareførast, og konkrete tiltak for å betre tilsyn og kontroll skal drøftast nærare på eit fellesmøte ut på vinteren.

Det har vore hevda at eit fredningsskilt Statens Skoger har sett opp ved Matskorhæ i praksis leier folk til den freda førekomsten? –Problemet er ikkje skiltet, men at førekomsten er godt kjent blant spesielt interesserte, mellom anna gjennom fyldige omtale i utanlandske tidsskrift. Det viser seg også andre stader at profesjonistane finn fram uansett, og forsyner seg med dei mest verdfulle krystallane. Skiltet kom på plass etter fredinga i 1974 for å gjere det heilt klårt at dei som tek med seg krystallar gjer ei uloveleg handling.

Skjerveggen presiserer elles at det i denne saka ikkje eksisterer noko motsetnads tilhøve til norske amatørgeologar.

– Tvert om set vi pris på samarbeidet, og vi trur ei forening med engasjerte og miljø-

"Grisebingen" ved Matskorhæ, august '90. Foto: Arne Eriksen

medvitne medlemmer kan bli viktige medspelare i arbeidet for betre vern, seier skogforvaltaren for Vestlandet.

Steintyveri

Lensmannskontoret i Odda fikk lørdag melding om tyveri av stein/mineraler på Tyssedalsfjellet. Det var tips fra folk som lå i fjellet på nordsiden av Ringedalen som varslet politiet om at noen holdt på og tok ut mineraler fra fast fjell med tungt utstyr. Det hele virket svært profesjonelt. Søndag fikk folk fra lensmannskontoret helikopterskyss inn, og kunne konstantere at det var gravd løs og hogd ut en god del kvarts over et relativt stort område. På formiddagen var det blitt observert folk der, og helikopteret kunne melde om at de hadde sett noen som gjemte seg da de kom for å hente lensmansbetjenten som var alene på stedet. Til tross for at det ble lett videre, ble det ikke funnet noen. Men lensmannskontoret vil forfølge denne saken videre i håp om å få fatt på synderne.

Steinrazzia

Hardanger Folkeblad

Mannskap fra Odda Lensmannskontor, sammen med folk fra AS Tyssefaldene, var på steinrazzia på Tyssedalsfjellet i helga. Og fikk napp. Ifølge en pressemelding fra politiet ble det påtruffet noen som "gravde etter steiner". En del steiner og graveredskaper er beslaglagt.

Etter hva HF erfarer, var det rykter på forhånd om at det var planlagt å sprengte ut mineraler som var bakgrunnen for helgens oppsynsrunde.

Sjeldne mineraler blir stjålet i Tyssedalsfjella

Hardanger Folkeblad - Svein Knutsen

Statens skoger vil nå iverksette tiltak for å stoppe omfattende tyveri av sjeldne mineralforekomster i Tyssedalsfjella. Fredning av en forekomst i Matskorhæ i Ullensvang statsallmenning i 1974 har ikke hatt en tilstekt virkning.

I de senere årene har uttakene spredt seg til stadig flere forekomster, og det har vært en del trafikk i området. At forekomstene er grundig beskrevet og presentert også i tyske tidsskrifter sier vel sitt. Vi er kjent med at krystaller fra forekomstene er fremlagt på salgsmesser både i Norge og i Tyskland og at de beløp som er nevnt i denne sammenheng er 6-sifrede.

Dette skriver Statens skoger som har fattet fredningsvedtaket, i et brev til blant andre politimesteren i Hardanger, Bergvesenet og Fjelloppsynet.

Statens skoger ønsker nå å iverksette ulike tiltak for å få bukt med tyveriene og skal i den forbindelse foreta en befarung i de aktuelle områdene 21. august.

Statens skoger karakteriserer det som skjer som en "rasering av våre naturverdier".

Flere forekomster av kvartskrystaller i Tyssedalsfjellene, en del med påvokste anataskrystaller, har de siste 10-20 årene vært sterkt belastet m.h.t. fjerning.

Etter initiativ fra Mineralogisk-Geologisk Museum, ble en nærmere definert forekomst fredet ved vedtak av Direktoratet for statens skoger 17. desember 1974. Denne fredningen har ikke oppnådd sin hensikt, og forekomsten har stadig vært utsatt for

større og mindre inngrep. I de tilfeller vi har kommet over slike inngrep, er forholdet blitt anmeldt i henhold til straffelovens §§ 396 og 399. Noen av anmeldelsene har resultert i bøtlegging og inndragning av beslaglagt materiale, heter det i brevet.

Statens skoger er lite tilfreds med at Bergmesteren i 1989 og 1990 utstedte to mutningsbrev i området.

Et mutningsbrev gir erververen rett til å undersøke forekomster av mutbare mineraler i et område, og rett fremfor andre til utmål i området og til å utnytte forekomstene. – Den fredede forekomsten ved Matskorhøe ligger midt inne i det ene mutningsområdet. Dette finner vi meget kritikkverdigg. Bergmesteren burde ha avklart forholdet til grunneier før mutningsbrev ble utsendt, skriver Statens skoger.

I brevet gjør Statens skoger uttrykk for usikkerhet for hvordan det Statens skoger kaller, "en rasering" av våre naturverdier, effektivt skal angripes.

Amatørgeologer som plukker noen få krystaller for egen samling anser vi ikke for å være det store problemet, men profesjonelle samlere som kun har økonomiske interesser ønsker vi helt klart å stoppe, heter det bl.a. i brevet.

Kunstmia

STEINKJELLEREN rock-shop

MINERALER, SLIPEUTSTYR, RÅSTEIN
SKIVER, INNFATNINGER, CABOCHONER.

Åpent:
08.30 – 15.30

STOR 50 SIDERS KATALOG

Medlem
N.M.F.

Tilsendes for 15 kr. som fratrekkes bestilling.

C. ANDERSEN & CO.

A.B.C. Gatn 5, 4000 Stavanger – Tlf. (04) 52 08 82

DIREKTORATET FOR STATENS SKOGER

17.12.74

Til Horda-Rogaland skogforvaltning

4300 Sandnes

ULLENSVANG STATSALMENING - MINERALFOREKOMSTER AV VITENSKAPELIG VERDI OG SAMLERINTERESSE PÅ STATENS GRUNN - FORBUD
Vedlagt følger kopi av brev datert 26. november d.å. fra Mineralogisk-Geologisk Museum.

Museet anmoder direktoratet om å etablere et spesifisert vern av mineralforekomstene i et område i Matskorhæ ved Nibbehølen i Ullensvang statsalmening, jfr. vedlagte kart. Det er spesielt en forekomst av kvartskrystaller med påvokste onatas-krystaller* i Matskorhæ som er sterkt belastet m.h.t. fjerning.

Løsriving og fjerning av steinene er forbudt og forholdet kan rammes både av straffelovens §396 og 399.

Noe særskilt fredningsvedtak er således ikke nødvendig.

Det synes tilstrekkelig at en ved oppslag på "åstedet" bekjentgjør at virksomheten er ulovlig.

Oppslag gis følgende ordlyd:

FORBUD

Fremgraving, løsriving og fjerning av stein og mineralforekomster på statens grunn i Matskorhæ, Ullensvang statsalmening er forbudt.

Overtredelser straffes etter straffelovens § 396 og § 399.

DIREKTORATET FOR STATENS SKOGER, den 17.12.1974

En tør be skogforvaltningen lage oppslag med ordlyd som angitt og plassere på det aktuelle sted.

Så vidt vites, kjenner direktør Hysing ved A/S Tyssefallene til nøyaktig hvor den mest utsatte lokalitet befinner seg.

Det kan således om nødvendig være fornuftig å kontakte ham for påvisning av lokaliteten og plassering av oppslaget.

En tør videre be skogforvaltningen ordne med ovenstående så snart værforholdene måtte tillate det og imøteser Deres innberetning så snart forholdet er bragt i orden.

Gjenpart av dette brev er sendt Mineral-Geologisk Museum, Miljøverndepartementet og Bergmester R. Myhra til orientering.

DIREKTORATET FOR STATENS SKOGER

4.11.1985

Til Lensmannen i Ullensvang

5780 Kinsarvik

ULLENSVANG STATSALMENING - MINERALFOREKOMSTENE I MATSKÅRHEI*

Ved brev av 26. november 1974 henvendte Mineralogisk-Geologisk Museum seg til oss og anmodet oss om å etablere et spesifisert vern av en forekomst av bergkrystall med anatas ved Matskårhei på Hardangervidda, innen Ullensvang statsalmening som staten ved dette direktorat er grunneier av, jfr. vedlagte kopi av nevnte brev og kartkopi som angir stedet.

Da løsrivelse og fjerning av nevnte steiner er forbudt og forholdet kan rammes både av straffelovens §§ 396 og 399 fant vi det tilstrekkelig å bekjentgjøre ved oppslag på stedet at virksomheten er ulovelig. Skilt ble satt opp i 1976 med følgende tekst:

FORBUD

Fremgraving, løsriving og fjerning av stein og mineralforekomster på statens grunn i Matskorhæ, Ullensvang statsalmening er forbudt.

Overtredelser straffes etter straffelovens § 396 og § 399.

DIREKTORATET FOR STATENS SKOGER.

Vi har nå blitt kjent med at det har forekommet betydelig uttak av materiale fra forekomsten, og de nærmere omstendigheter omkring dette uttaket fremgår av et notat datert 2. oktober 1985 utarbeidet av konsulent Lars Erikstad i Miljøverndepartementet. Vi vedlegger kopi av dette notatet og anmelder med dette Xxx XXXXXXXX, XXXXXXXX. X, XXXX XXXXXXXX og de andre delaktige for uttaket og vil etter at etterforskningen er avsluttet ta stilling til om påtale skal begjæres.

Aasm. Ørebeck-Nilssen

e. fm.

POLITIMESTEREN I HARDANGER

20. november 1987

Til Statens Skoger

Vestlandets skogforvaltning

Øvsttunveien 19a

5050 Nestun

SAK A1195/85 INNDRAGING AV BERGKRYSSTALL FRA MATSKORHEI I ODDA KOMMUNE

I ovennevnte sak er bøtlagt med kr 2000,- for overtredelse av strl. § 399, 1. ledd jfr. strl. § 257 for uttak av stein fra statens grunn i Matskorheia. Det er videre beslagnlagt 3,3 kg bergkrystall. Dette materialet er inndratt. Slik en ser det må dette materialet tilbakeføres rette offentlige myndighet.

En ber om at Vestlandets skogforvaltning tar dette opp med Direktoratet for statens skoger som var melder i saken.

Finn T. Rud

kst.

NATURHISTORISK MUSEUM

Universitetet i Bergen

Til Lensmannen i Odda

v/Fresvik

5750 ODDA

Vedrørende beslaglagte mineraler overført til Naturhistorisk Museum

Naturhistorisk Museum mottok høsten -87 tre kartonger med mineralprøver fra Lensmannen i Odda. Prøvematerialet besto utelukkende av kvartskrystaller, såkalte bergkrystaller. Krystallene var rensert omhyggelig, men de fleste hadde fått mindre slagskader, noe som reduserer prøvenes verdi. Likevel utgjør prøvene betydelige verdier, anslagsvis ca. 15.000.-kr. dersom de hadde blitt solgt. De utgjør derfor et verdifullt bidrag til museets samlinger.

Vi beklager at det har tatt så lang tid med tilbakemelding fra oss, vi vil i fremtiden reagere raskere.

Øystein J. Jansen

Styrer

BERGVESENET

06.07.90

Til Odda lensmannskontor

5751 Odda

OM SKJERPING OG MUTERS RETTIGHETER

Det vises til dagens telefonsamtale med hr. Fredsvik

Spørsmålene knytter seg til Bergverksloven, lov av 30. juni 1972 nr. 70 og spesielt til §§ 3, 4 og 17.

Disse kan kommenteres slik.

§3. Denne bestemmelsen beskriver unntakene for den frie skjerperetten. Nasjonalparker og andre områder der regelverket setter begrensning for bergverksdrift kommer inn under paragrafens siste ledd.

§4. En skjerper (leter) har rett til (på annen manns og egen grunn) å foreta de arbeider som er nødvendig for å søke etter mutbare mineraler. DVS: han har rett til å lete etter mutbare mineraler. Rettigheten stopper der. Skal han gå videre med å undersøke funnet, må han skaffe seg mutingsrett.

§17. Denne bestemmelsen gir muteren rett til å foreta de undersøkelser som er nødvendige for å kunne bedømme om en forekomst er eller innen rimelig tid vil bli drivverdig. Muterer har rett til å ta ut nødvendige prøver for nærmere undersøkelser og analyser. Den klare hensikt skal være at prøvetakingen er et ledd i undersøkelsesarbeidet og kartleggingsarbeidet av forekomsten.

Mutingsretten gir ingen rett til kommersiell utnyttelse av et funn uansett om det skulle foregå i liten målestokk.

§17 gir muteren rett til å gjennomføre en prøvedrift som nevnt i Industrikonsesjonsloven av 14. desember 1917. Også prøvedriften skal bare ha som formål å være en foreløpig undersøkelse for å bedømme forekomstens drivverdighet.

Av ovenstående fremgår det at Bergverksloven ikke gir skjerper eller muter noen rett til kommersiell utnyttelse av et funn av mutbart mineral.

Ole Nordsteien
bergmester

BERGVESENET

02.07.90

Til Xxxxx Xxxxxxxx

REKOMMANDERT

MUTNINGSBREV I ODDA KOMMUNE

Vedlagt oversendes mutingsbrev for området

Nibbehølen 1, NM-71/1990-VB i Odda kommune

Samtidig vil vi gjøre Dem oppmerksom på at muter har plikt til å underrette Bergmesteren på forhånd når undersøkelsesarbeidet skal settes igang. Muterer har også plikt til å sende inn rapporter om undersøkelsene. For disse bestemmelser se §§ 50 og 52 i Lov av 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk. Unnlattelse av nevnte plikter rammes av den samme lovs straffebestemmelser i § 62.

Årsavgift betales 1. gang for kalenderåret etter at mutingsbrev er utstedt. Den betales forskuddsvis og senest innen 2. januar

Ole Nordsteien
bergmester

NATURHISTORISK MUSEUM I BERGEN

Notat om mineralsamling på Statsgrunn

Når det gjelder samling av mineralprøver på annen manns eiendom (deriblant statseid grunn) så er vi klar over at alt materiale er grunneiers eiendom, og at samling ikke skal skje uten at tillatelse er gitt. På privat eiendom tror jeg også at de fleste prøver å få tillatelse fra eier til å samle.

Når det gjelder statseid grunn er det oftest vanskelig og omstendelig å søke om tillatelse for samling, og jeg tror nok at det er de færreste som gjør det. Etter min mening er det ikke så graverende om man samler endel prøver til egen samling. Det er dessuten vanlig å

ta endel materiale til byttemateriale med andre samlere.

Spørsmålet i denne sammenheng går på hvor grensen går mellom et rimelig uttak av prøver og "plyndring" av forekomster, ofte med salg som formål. En klar grense er nådd når en f.eks. tar i bruk dynamitt, mens f.eks. bruk av hammer og meisel er vanlig utstyr for i det hele tatt å få ut prøver.

Når det gjelder å vurdere hva som er rimelig mengde å ta med seg fra forekomsten, så er det en vanskelig sak. En samler som har ryggsekken full etter å ha besøkt en rekke forekomster i løpet av en uke på Hardangervidda har kanskje ikke vært så grådig på hver lokalitet. En annen samler har kanskje fylt sekken på en lokalitet, og det må vel sies å være i meste laget.

Et annet poeng er at små prøver av sjeldne mineraler kan ha større verdi enn store prøver av mindre sjeldne mineraler (f.eks. bergkrystall som er et relativt vanlig mineral).

Det skal heller ikke glemmes at amatør-samlere finner en mengde interessante forekomster som er av stor verdi for museene. Mange av disse forekomstene ville ikke ha blitt oppdaget av museets personale p.g.a. deres svært begrensede bemanning. Museene er derfor avhengige av å ha godt forhold til samlere for å få opplysninger om disse forekomstene, i noen tilfeller får vi også prøver fra disse.

Når det er sagt, så må det tilføyes at de største og beste prøvene oftest går til private samlinger eller til utlandet, noe vi er lite glade for.

Det som er skrevet ovenfor står for min egen regning, og jeg er klar over at en etter loven ikke har lov til å samle noe som helst uten tillatelse. Imidlertid vil det være en uoverkommelig oppgave å holde oppsyn med den stadig voksende skare av mineralsamlere. Jeg ville derfor råde dere til å slå ned på folk som "plyndrer" forekomster, disse har ofte rene salgsformål. Småsamlere med mineraler som hobby bør man være varsom med å "kriminalisere". Grensene kan imidlertid være uklare mellom de to gruppene, og selv for oss ved museet er det vanskelig å skille "klienten fra hveten". I samlermiljø råder det imidlertid også en viss selvsjustis og "råsamlere" blir ofte frosset ut av miljøet – heldigvis.

**Driva
Steinsenter**

**DRIVA KRO
OG MOTELL**

7340 OPPDAL

TLF. 074-24 158

- ★ Produksjon og salg av smykker og pyntegenstander i stein og sølv.
- ★ Graving i stein og andre materialer.
- ★ Kurs i steinsliping og innføring i geologi.
- ★ Steinturer i vakkert fjellterreng.
- ★ Alt innen maskiner og utstyr for steinsliping.
- ★ Veikro med god hjemmelaget mat.
- ★ Rimelig overnatting i førsteklasses hytter.

1. Hardangervidda, Europas største høyfjellsplatå, onsdag 21.8.1991. Vid da en riktig godværsdag.

2. Det finnes mineraler, riktig fine mineraler på Hardangervidda, som denne fine gruppen. Høyde på anatskrystallen ca 40 mm. Samling Geir Knutsen. (Foto tatt på frihånd i sollys).

3. Mye folk ved "Grisebingen", Mat-skorhæ. Flere av deltakerne i befaringen var også inne i forekomsten og tok den nærmere i øynsyn.

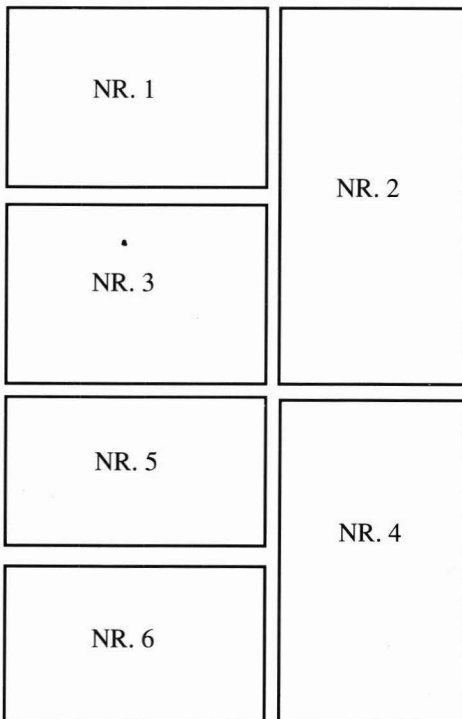
4. Konservator Jansen, Geologisk Museum i Bergen og lensmannsbetjent Fresvik ser nærmere på "hullet" i Nibbenut.

5. Langeseter fra Hardanger politikammer og fjelloppsynsmann Jøsendal stiger ombord etter endt befaring. Forekomsten på Nibbenut sees rett under "høyre" rotorblad.

6. STEINs to utsendte ble ikke med ned igjen. Vi fikk derfor oppleve den praktfulle solnedgangen over Folgefonna seinere på kvelden. Noen solnedgang for mineralsamling tror vi ikke denne befaringen innleder. Vi syntes det var en åpen holdning både fra lokale og sentrale offentlige myndigheter, – og fra politiet. Men det er et åpenbart behov for å få orden på ting-

ene. Skjerveggen fra Statens skoger (Vestlandet skogforvaltning) lovet et "seminar" utpå vinteren for nærmere drøftinger. Så får vi se da.

Foto for STEIN: Bjørn Skår, ghw.

NORSK STEINSENTER

Strandgaten, 4950 Risør. Tlf. 041-50 096 Fax: 041-52 022

Smykkefatninger ekte og uekte
Cabochoner og tromlet stein i mange typer og størrelser
Ferdige smykker
Gaveartikler
Agatartikler
Klebersteinsartikler
Etc, etc.

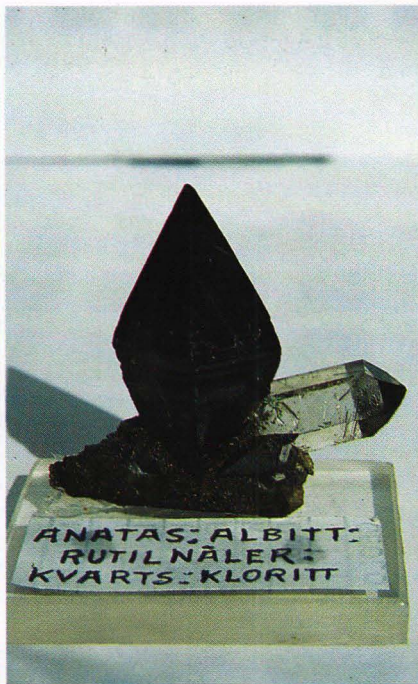
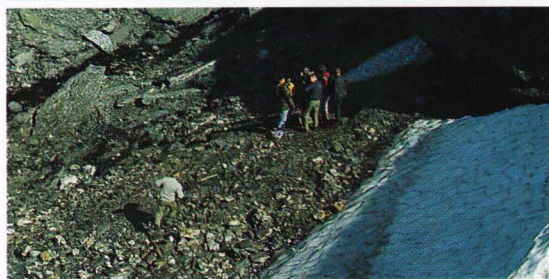
ENGROS

**VI SENDER
OVER HELE LANDET**

Steinsliperutstyr
Geologiverktøy
UV-Lamper
Foldeesker
Verktøy
Råstein
Bøker
Tromlemaskiner
Etc, etc.

DETALJ

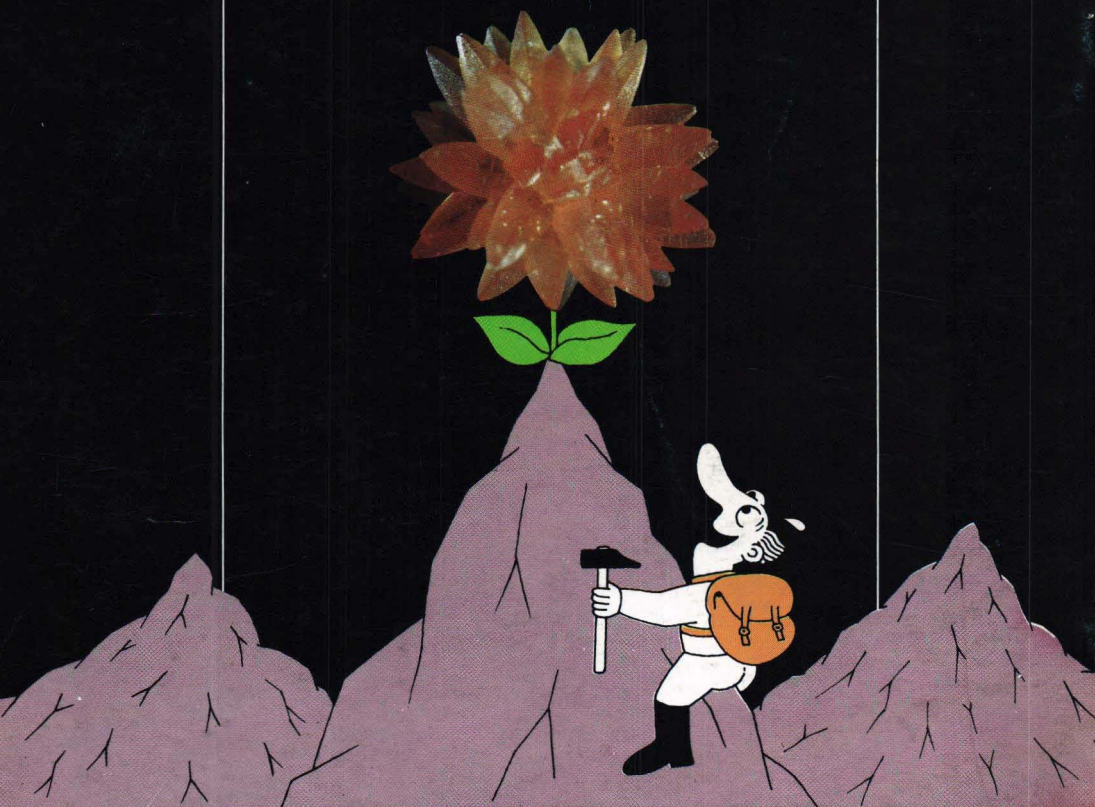

Europas größtes
Angebot
an
Mineralien
Edelsteinen
Fossilien
Sammlerbedarf

Mineralien tage München '91

28. Internationale
Verkaufsausstellung
(2./3. November '91)
und
Deutsche Geo-
Fachmesse GEOFA
(1. November '91)

2./3. November

Messegelände
München
9-18 Uhr

*Alle feinen Funde
des Sammlerjahres '91
in München zu sehen und zu haben.
— Besuchen Sie uns! —*

Information und
Katalogbestellung:
Mineralientage
München
Postfach 60
D-8024 Oberhaching
☎ 0 89 · 6 13 47 11
Fax 0 89 · 6 13 54 00

DMF-EMPFEHLUNG

